

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojecki

Olsztyn, dnia 4 grudnia 2017 r.

PS-II.431.1.15.2017

Pan Paweł Gowkielewicz
Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Mikołajkach
ul. Kolejowa 7
11-730 Mikołajki

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mikołajkach,
- REGON: 511341240,
- NIP: 742-19-57-650,
mieszczącym się w Mikołajkach, ul. Kolejowa 7, 11-730 Mikołajki.
(akta kontroli str. 14-15)

W okresie objętym kontrolą oraz w trakcie jej prowadzenia wykonywanie zadań w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mikołajkach nadzorował pan Paweł Gowkielewicz, który od dnia 8 kwietnia 2013 r. pełni funkcję kierownika tego Ośrodka.
(akta kontroli str. 16-18)

Kontrolę prowadzono w obecności kierownika kontrolowanej jednostki, przy udziale pracowników merytorycznych MGOPS w Mikołajkach.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny Oddziału Zabezpieczenia Społecznego z zamiejscowymi stanowiskami pracy w delegaturze w Elblągu i Ełku w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- Aneta Łapińska – inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 82/2009, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, pełniąca funkcję przewodniczącego zespołu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.889.2017 z dnia 27 września 2017 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego, która w dniu 22 września 2017 r., złożyła oświadczenie o braku istnienia przesłanek uzasadniających wyłączenie od udziału w przedmiotowej kontroli.
- Ewelina Rakiej-Chomicka – inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 47/2014 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr

FK-VI.0030.890.2017

z dnia 27 września 2017 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego, która w dniu 22 września 2017 r. złożyła oświadczenie o braku istnienia przesłanek uzasadniających wyłączenie od udziału w przedmiotowej kontroli.

(akta kontroli str.1-13)

Termin kontroli: 9 października 2017 r. – 11 października 2017 r.

Kontrolę odnotowano w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją 1/2017.

W kontrolowanym okresie nie było kontroli prowadzonych przez inne organy w powyższym zakresie.

Zakres kontroli:

- *przedmiot kontroli:*

ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań z zakresu administracji rządowej wynikających

z ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.

- *okres objęty kontrolą:*

od 1 kwietnia 2016 r. do 30 września 2017 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3, art.2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art 28 ust.1pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2015, poz. 525 ze zm.) w związku z art. 29 ust. 1 oraz art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U. z 2016 r., poz. 195 ze zm.).

Na podstawie ustaleń kontroli (akta kontroli str. 1-72) działalność Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mikołajkach w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie.

I. Organizacyjne i techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

W Gminie Mikołajki na koniec września 2017 r. zamieszkiwało 8 061 mieszkańców, z których 1 025 było uprawnionych do świadczenia wychowawczego.

(akta kontroli str. 19)

Z pisemnej informacji kierownika jednostki wynika, że wydatki w 2016 r.:

- na wdrożenie ustawy wyniosły – 17. 190,00 zł,
- na obsługę świadczeń wychowawczych wyniosły – 62.911,47 zł,
- środki własne Gminy wyniosły – 0,00 zł.

(akta kontroli str. 20)

Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci jest Burmistrz Miasta Mikołajki. Prowadzone czynności kontrolne wykazały, że zgodnie z art. 10, ust. 2 wspomnianej ustawy zadania zlecone z zakresu

administracji rządowej realizuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołajkach w oparciu o pełnomocnictwa wydane w drodze następujących aktów:

- Zarządzenia Nr 13/2016 Burmistrza Miasta Mikołajki z dnia 23 lutego 2016 r.,
- Zarządzenia Nr 65/2017 Burmistrza Miasta Mikołajki z dnia 18 lipca 2017 r.,
- Upoważnienia Burmistrza Miasta Mikołajki z dnia 1 kwietnia 2016 r.,
- Upoważnienia Burmistrza Miasta Mikołajki z dnia 31 lipca 2017 r.

(akta kontroli str. 21-24)

Swoją działalność MGOPS wykonuje na podstawie Statutu, przyjętego w drodze Uchwały Nr XIII/36/2016 Rady Miejskiej w Mikołajkach z dnia 31 marca 2016 r.

W ww. Statucie w § 1 pkt 24 wskazano wykonywanie zadań zleconych przez administrację rządową w zakresie realizacji świadczeń wychowawczych.

(akta kontroli str. 25-30)

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Ośrodka określa Regulamin Organizacyjny jednostki przyjęty Zarządzeniem Nr 3/2016 z dnia 4 kwietnia 2016 r. Ustalono, że w § 3 ujęto w wykazie stanowisko pracownika do obsługi świadczenia wychowawczego, a w § 4 określono zadania pracownika na ww. stanowisku, jego zakres działania i odpowiedzialności.

(akta kontroli str. 31-43)

W trakcie kontroli ustalono, że Ośrodek jest organizacyjnie przygotowany do realizacji zadań objętych kontrolą. Administratorem budynku, w którym mieści się Ośrodek jest Urząd Miasta i Gminy w Mikołajkach. Cyt. „MGOPS nie ponosi żadnych kosztów utrzymania pomieszczeń biurowych”. Świadczenia wychowawcze realizowane są w pokoju wspólnym także dla pracowników świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego. Stanowiska pracy wyposażono w niezbędny sprzęt biurowy. Warunki lokalowe w MGOPS umożliwiają zachowanie poufności i intymności w obsłudze klientów.

Budynek na zewnątrz posiada rampę podjazdową dla wózków, w jego obrębie natomiast znajdują się bariery architektoniczne: progi, brak windy. Cyt. „(...) osoby niepełnosprawne, które nie są w stanie dostać się na górne piętra są obsługiwane na parterze.”

(akta kontroli str. 19)

Wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego składane są osobiście, bezpośrednio w Dziale Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego. Ponadto wpływają do Ośrodka za pośrednictwem Poczty Polskiej oraz drogą elektroniczną. Wnioski są opieczetowane datą wpływu, rejestrowane i dekretowane pracownikowi.

Pracownik merytoryczny weryfikuje wniosek wraz z załącznikami, wydaje projekt decyzji administracyjnej, który następnie jest przedkładany osobie upoważnionej do jej podpisu. Korespondencja wychodząca na zewnątrz składana jest w sekretariacie Ośrodka, tam rejestrowana oraz dekretowana.

(akta kontroli str. 53)

Cyt. „Decyzje administracyjne są dostarczane za pośrednictwem Poczty Polskiej lecz w większości są odbierane osobiście. Jest to podyktowane względami oszczędnościowymi.”

(akta kontroli str. 54)

Wnioski o ustalenie świadczeń wraz z wydanymi decyzjami przechowywane są w teczkach osobowych. Każda z teczek opisana jest imieniem i nazwiskiem oraz numerem sprawy. Dokumentacja klientów Ośrodka ułożona jest według daty wpływu wniosku i nadanego numeru

sprawy. Dodatkowo teczki osobowe przechowywane są w segregatorach umieszczonych w zamykanych szafach.

(akta kontroli str.55)

W pisemnej informacji, dotyczącej prowadzonych przez pracownika merytorycznego ewidencji i rejestrów, Kierownik MGOPS wyjaśniał, że na stanowisku pracy prowadzony jest główny rejestr elektroniczny – SYGNITY, w którym ewidencjonowane są wnioski klientów. Ponadto pomocniczo w Ośrodku prowadzony jest w wersji papierowej tradycyjny rejestr wniosków, który zawiera m.in. datę wpływu, nadany numer wniosku oraz datę wydania decyzji.

(akta kontroli str. 56)

W kontrolowanym okresie przedmiotowe zadania wykonywał jeden pracownik merytoryczny MGOPS w Mikołajkach zatrudniony na stanowisku referenta na umowę o pracę na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy.

Zapisy dotyczące realizacji zadań w zakresie świadczeń wychowawczych ujęto w zakresie czynności, który ww. pracownik przyjął do wiadomości i wykonywania poprzez złożenie podpisu.

(akta kontroli str. 44-45)

Na podstawie informacji na temat wynagrodzeń osoby wykonującej kontrolowane zadanie, przedstawionej przez Kierownika MGOPS w Mikołajkach ustalono, że wynagrodzenie pracownika sfinansowano w 100% z dotacji przekazanej przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.

(akta kontroli str. 46)

W okresie objętym kontrolą referent ds. świadczenia wychowawczego, zgodnie z załączonymi zaświadczeniami uczestniczył w szkoleniach, mających wpływ na podwyższenie stanu wiedzy i umiejętności niezbędnych do wykonywania zadań powierzonych na zajmowanym stanowisku, m.in.:

- Program szkolenia z zakresu ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci(Dz.U. z 2016 r. poz. 195) wprowadzającej Program „Rodzina 500 +”,
- Szkolenie dla użytkowników Oprogramowania SR/FA z zakresu komunikacji z Centralnym Systemem Informatycznym Zabezpieczenia Społecznego (CSIZS).

(akta kontroli str. 47-52)

Zgodnie z pisemną informacją Kierownika kontrolowanej jednostki, interesanci w sprawie skarg i wniosków przyjmowani są w godzinach pracy Ośrodka tj. od poniedziałku do piątku w godzinach 7⁰⁰ – 15⁰⁰, natomiast w czwartki w godzinach 8⁰⁰ – 16⁰⁰.

(akta kontroli str. 57)

Kierownik MGOPS w Mikołajkach pisemnie oświadczył, że w okresie objętym kontrolą nie wpłynęła żadna skarga dotycząca spraw z zakresu ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.

(akta kontroli str. 58)

Z przedstawionej zespołowi kontrolnemu dokumentacji wynika, że Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołajkach podpisał umowę licencyjną z Sygnity SA z siedzibą w Warszawie na korzystanie z oprogramowania do obsługi świadczeń wychowawczych. Tym samym w kontrolowanym okresie w Ośrodku obowiązywała aktualna wersja

oprogramowania użytkowego, zgodnego z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego.

(akta kontroli str. 59-60)

Kontrolowana jednostka realizując zadania w zakresie świadczenia wychowawczego, zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U. z 2016 r., poz. 195 ze zm.) może przetwarzać, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań, dane osobowe osoby ubiegającej się o świadczenie oraz członków jej rodziny.

W związku z powyższym MGOPS w Mikołajkach przedstawił m.in. zaświadczenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 17 marca 2016 r. o zarejestrowaniu zbioru danych osobowych o nazwie: „Świadczenie Wychowawcze”.

(akta kontroli str. 61)

II. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

II.1 Ustalenia ogólne

Zespół kontrolujący określił, że analizie poddanych będzie 35 postępowań administracyjnych związanych z realizacją kontrolowanych zadań. Ilość postępowań przewidzianych do kontroli ustalono w takiej wysokości, aby ustalone mierniki były reprezentatywne dla próby badawczej. Założono, że kontroli poddanych zostanie:

- 25 spraw związanych z przyznaniem świadczenia wychowawczego w tym:
 - 10 spraw, w których przyznano świadczenie na pierwsze dziecko w rozumieniu ustawy,
 - 11 postępowań administracyjnych w zakresie świadczenia wychowawczego na drugie i kolejne dziecko w rodzinie,
 - 3 sprawy, w których w składzie rodziny jest tylko jeden rodzic,
 - 1 sprawa, w której dokonano zmiany formy wypłaty świadczenia z pieniężnej na rzeczową lub na opłacenie usług.
- 4 sprawy związane z wydaniem decyzji odmownych na cały okres świadczeniowy lub przyznanych na niecały okres świadczeniowy np. z powodu ukończenia 18 r.ż., sprawowania opieki naprzemiennej, innych.
- 4 sprawy związane z postępowaniem w związku z wystąpieniem zmian, mających wpływ na prawo do świadczeń, w szczególności związanych ze zmianą sytuacji dochodowej rodziny lub składu rodziny w rozumieniu ustawy,
- 2 sprawy związane z postępowaniem administracyjnym w sprawie nienależnie pobranych świadczeń i ich zwrotu lub umorzenia należności powstałych z tego tytułu.

Powyższe sprawy dotyczą postępowań administracyjnych zakończonych do dnia rozpoczęcia kontroli. W sytuacji wszczęcia i zakończenia w okresie objętym kontrolą przez jednostkę kontrolowaną mniejszej ilości spraw z poszczególnych zakresów, które wymieniono powyżej, ilość spraw poddanych kontroli zostanie uzupełniona z pozostałych (wyżej wymienionych) zakresów

do liczby ogólnej 35 spraw.

Ponadto uznano, że losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie spośród wszystkich postępowań administracyjnych prowadzonych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołajkach w okresie objętym kontrolą z zakresu świadczeń wychowawczych.

II. 2 Ustalenia z podjętych działań kontrolnych

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołajkach:

a) przyjął 736 wniosków związanych z ustalaniem uprawnień do świadczenia wychowawczego, w tym dotyczących:

- świadczeń wychowawczych na pierwsze dziecko - **617**
- świadczeń wychowawczych na drugie i kolejne dziecko - **119**
- pozostawił bez rozpatrzenia - **1**

b) wydał 790 decyzji administracyjnych w sprawach dotyczących świadczenia wychowawczego, w tym odmowne - **22**

Na wniosek świadczeniobiorcy jednostka kontrolowana pozostawiła wniosek bez rozpatrzenia.
(akta kontroli str. 62)

Łącznie, w bloku tematycznym, dotyczącym prowadzonych postępowań administracyjnych w zakresie przyznania lub odmowy przyznania kontrolowanych świadczeń **analizie poddano 35 spraw**, w których wydano **42** decyzje.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań administracyjnych. Kontroli podano:

- 25 spraw związanych z przyznaniem świadczenia wychowawczego w tym:

- 10 spraw, w których przyznano świadczenie na pierwsze dziecko (*w rozumieniu ustawy*).

W powyżej skontrolowanych przypadkach siedem spraw dotyczyło przyznania świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko w rozumieniu ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci oraz 3 sprawy obejmowały rodziny, którym przyznano świadczenie na pierwsze i kolejne dziecko. W dwóch przypadkach zespół kontrolujący odnotował postępowanie, w którym członkiem rodziny było dziecko niepełnosprawne – rodzina z prawem do podwyższonego kryterium dochodowego.

(akta kontroli str. 63)

- 11 spraw w zakresie świadczenia wychowawczego na drugie i kolejne dziecko w rodzinie.

W pięciu przypadkach zespół kontrolny odnotował postępowanie wszczęte na wniosek, który wpłynął drogą elektroniczną. Pozostałe wnioski zostały dostarczone wraz z wymaganymi załącznikami w wersji papierowej. Wśród badanych spraw poddano kontroli rodziny z różną liczbą potomstwa.

(akta kontroli str. 64)

- 4 sprawy w zakresie świadczenia wychowawczego, w których w składzie rodziny jest tylko jeden rodzic.

W skontrolowanych postępowaniach kryterium dochodowe wnioskodawców nie przekraczało 800 zł na osobę. Wśród badanych spraw poddano kontroli wnioski, gdzie w składzie rodziny wykazano różną liczbę dzieci.

(akta kontroli str. 65)

- 5 spraw związanych z wydaniem decyzji odmownych.

Powodem wydania decyzji odmownych w pięciu analizowanych przypadkach było przekroczenie kryterium dochodowego rodzin ubiegających się o prawo do świadczenia wychowawczego.

(akta kontroli str. 66)

- 4 sprawy związane z postępowaniem w związku z wystąpieniem zmian w rodzinie, mających wpływ na prawo do świadczeń.

W skontrolowanych przypadkach przyczyną zmiany decyzji było wszczęcie postępowania w związku ze zmianami sytuacji dochodowej rodziny (*na skutek dochodu uzyskanego lub utraconego w trakcie okresu zasiłkowego oraz w związku z urodzeniem się dziecka*).

(akta kontroli str. 67)

- 1 sprawa związana z postępowaniem administracyjnym w sprawie nienależnie pobranego świadczenia i jego zwrotu.

Zespół kontrolny ustalił, że powodem nienależnego pobrania świadczenia wychowawczego było przekroczenie kryterium dochodowego przez osobę pobierającą świadczenia.
(akta kontroli str. 68)

Kierownik jednostki pisemnie poinformował, że ze względu na trudną sytuację materialną rodziny rozłożono na raty spłatę przedmiotowego świadczenia. Do dnia kontroli saldo nienależnie pobranych świadczeń wynosiło 250 zł.

(akta kontroli str. 69-70)

Ponadto, zgodnie z pisemną informacją kierownika kontrolowanej jednostki cyt. „Do dnia 30 września 2017 r. nie było zmiany świadczenia wychowawczego z formy pieniężnej na formę rzeczową”.

(akta kontroli str. 71)

W kontrolowanym okresie, tj. od 1 kwietnia 2016 r. do 9 października 2017 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołajkach wypłacił świadczenia wychowawcze w ogólnej kwocie 8.032.876,00 zł, z tego:

- przelewem na konta bankowe klientów Ośrodka 6.101.162,10 zł, co stanowiło 75,95% wszystkich wypłat,
- w kasie jednostki w formie gotówkowej 1.931,90 zł tj. 24,05 % wypłat.

(akta kontroli str. 72)

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W związku z tym, iż nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie, odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wojewoda
Warmińsko-Mazurski
Artur Chojecki